**του Μανώ λη Μ.**

Για να κατανοήσουμε τις ελληνοτουρκικές σχέσεις, έτσι ώστε να έχουμε άποψη, πρέπει:

**1.** Να τις δούμε με βάση την κομμουνιστική κοσμοθεωρία του διεθνισμού, γνωρίζοντας, όμως, ότι ορισμένες πλευρές εθνικών ιδιαιτεροτήτων και διαφορών θα εξαλειφτούν με την οριστική εξαφάνιση των κρατών, ακόμα και αυτών της προλεταριακής δημοκρατίας, δηλαδή στον κομμουνισμό.

**2.** Να τις αντιμετωπίσουμε από τη σκοπιά των εργατικών τάξεων και των λαών που θα υποστούν τις συνέπειες τόσο ενός ελληνοτουρκικού πολέμου όσο και μιας «κατοχής» όπως αυτής στην Κύπρο.

**3.** Να εξετάσουμε τη γεωστρατηγική σημασία της περιοχής, και

**4.** Να πάρουμε υπόψη μας το χαρακτήρα και την κατάσταση των αρχουσών τάξεων των δύο χωρών που συνορεύουν και ερίζουν.

## Ο ρόλος της ιστορίας και της γεωγραφίας

Ο αιγαιακός θαλάσσιος χώρος, μαζί με το σύμπλεγμα των 3.000 περίπου νησιών και βραχονησίδων, προσδίδει στην Ελλάδα (μαζί με το Ιόνιο και τα δικά του νησιά) σ' όλη τη διάρκεια της ιστορίας των Ελλήνων τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ως ηπειρωτικής αλλά και νησιωτικής χώρας. Το ιδιόμορφο αυτό φυσικό περιβάλλον, με ιδιαίτερη έμφαση στην κυρίαρχη παρουσία της θάλασσας, που περιβρέχει τη χώρα –με εξαίρεση το βόρειο τμήμα της (χερσαία σύνδεση με Βαλκανική)- έπαιξε καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της

ιδιοσυγκρασίας και του χαρακτήρα των κατοίκων της, στις οικονομικές τους δραστηριότητες, στις σχέσεις τους με τους γύρω λαούς. Συνέβαλε αποφασιστικά στη διαμόρφωση της Ελλάδας όπως την ξέρουμε.

Από στρατηγική άποψη το Αιγαίο αποτελούσε πάντα νευραλγικό θαλάσσιο κόμβο, ένα «πέρασμα» που ενώνει τη Μαύρη Θάλασσα μέσω Βοσπόρου με τη Μεσόγειο, είτε προς Μ. Ανατολή (Σουέζ), είτε για υπερπόντιες πλεύσεις μέσω Γιβραλτάρ. Το νησιωτικό σύμπλεγμα του Αιγαίου μαζί με την Κρήτη και την Κύπρο συνιστούν ένα μοναδικό φυσικό «φρούριο» για τον έλεγχο των θαλάσσιων επικοινωνιών σε όλη τη Ν. Α. Μεσόγειο, από τον Βόσπορο μέχρι το Σουέζ. Αυτές είναι οι ιδιότητες που καθορίζουν τη στρατηγική γεωπολιτική σημασία του αιγαιακού χώρου (και της Κύπρου) σε διεθνές επίπεδο.

Αν ανατρέξουμε λίγο στο παρελθόν, θα κατανοήσουμε αυτή τη στρατηγική σημασία ήδη από την αρχαιότητα: για τη μεταφορά σιτηρών από τη Σκυθία, από τη ρωμαϊκή και βυζαντινή εποχή, όταν επελέγη ως «δρόμος» που διευκόλυνε τη μεταφορά προϊόντων προς τη ρωμαϊκή πρωτεύουσα. Όταν το Βυζάντιο έπεσε και ολόκληρη η περιοχή πέρασε στον έλεγχο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, φράζοντας τους εμπορικούς δρόμους προς την Ανατολή, οι τότε μεγάλες ευρωπαϊκές ναυτικές δυνάμεις αναγκάστηκαν να χρηματοδοτήσουν τις εξερευνήσεις των θαλασσοπόρων προκειμένου να ανακαλύψουν «έναν άλλο δρόμο για τις Ινδίες». Έτσι, η απώλεια της μικρής αυτής θάλασσας (και της Μικράς Ασίας φυσικά) για τη Δύση, στάθηκε αφορμή για την ανακάλυψη μιας ολόκληρης ηπείρου, ενός «Νέου Κόσμου», που έδωσε νέα τροπή στην εξέλιξη της ιστορίας. Όσο διήρκεσε η τουρκοκρατία, όλες οι κατά καιρούς μεγάλες ναυτικές δυνάμεις, Γενοβέζοι, Βενετσιάνοι, Φράγκοι, Βρετανοί, αλλά και η τσαρική Ρωσία, πότε σε σύγκρουση με την Οθωμανική Αυτοκρατορία, πότε σε συνδιαλλαγή μαζί της, προσπάθησαν «να πατήσουν πόδι» σ' αυτή τη θάλασσα, σε κάποιο ή κάποια απ' τα νησιά του Αιγαίου και προπαντός στην Κρήτη και στην Κύπρο. Αναρίθμητα είναι τα ίχνη από το πέρασμα όλων αυτών των δυνάμεων σε αυτά τα δύο μεγάλα νησιά όπως και σε πολλά άλλα νησιά του Αιγαίου. «Μήλο της έριδος» ανέκαθεν δηλαδή, το Αιγαίο Πέλαγος, θαλασσοδερνόταν πάντοτε απ' τις «φουρτούνες» που ξεσήκωναν οι εκάστοτε μεγάλες δυνάμεις στην αντιπαράθεση για τον έλεγχό του. Και τα σπασμένα τα πλήρωναν μόνιμα οι Έλληνες νησιώτες κάτοικοί του.

Αυτή η κατάσταση δεν άλλαξε ούτε στη σύγχρονη εποχή, αφού ο έλεγχος των νησιών του Αιγαίου έχει υπάρξει αντικείμενο πολλών εχθροπραξιών, όπως κατά τους ρωσοτουρκικούς πολέμους του 18ου και 19ου αιώνα, καθώς και της επίθεσης των Συμμαχικών Δυνάμεων στα Δαρδανέλια στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. Έκτοτε πολλές συνθήκες έχουν ρυθμίσει το καθεστώς των Στενών του Βοσπόρου και των Δαρδανελίων. Μία από αυτές είναι η συνθήκη του Χιουνκάρ Ισκελεσί το 1833, σύμφωνα με την οποία μπορούσαν κατόπιν ρωσικής απαίτησης να αποκλείονται από τα στενά του Βοσπόρου πολεμικά πλοία άλλων δυνάμεων.

Μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο η
Συνθήκη των
HYPERLINK
"
https
://
el
.
wikipedia
.
org
/
wiki
/%
CE
%
A
3%
CF
%85%
CE
%
BD
%
CE
%
B
8%
CE
%
AE
%
CE
%
BA
%
CE
%
B
7_%
CF
%84%
CF
%89%
CE
%

BD
%
CE
%
A
3%
CE
%
B
5%
CE
%
B
2%
CF
%81%
CF
%8
E
%
CE
%
BD
"
Σεβρών
του 1920 αποστρατιωτικοποίησε τον πορθμό μετατρέποντάς τον σε διεθνή περιοχή υπό τον έλεγχο της
Κοινωνίας των Εθνών
. Αυτό τροποποιήθηκε με τη
Συνθήκη της
HYPERLINK
"
https
://
el
.
wikipedia
.
org
/
wiki
/%
CE
%
A
3%

CF
%85%
CE
%
BD
%
CE
%
B
8%
CE
%
AE
%
CE
%
BA
%
CE
%
B
7_%
CF
%84%
CE
%
B
7%
CF
%82_%
CE
%9
B
%
CF
%89%
CE
%
B
6%
CE
%
AC
%
CE
%

BD
%
CE
%
B
7%
CF
%82"
Λοζάνης
του 1923, που επανέφερε τα στενά στην τουρκική δικαιοδοσία - αλλά επέτρεπε σε όλα τα πολεμικά και εμπορικά πλοία να διαπλέουν ελεύθερα τα Στενά. Η Τουρκία τελικά απέρριψε τους όρους της συνθήκης αυτής και στη συνέχεια επαναστρατιωτικοποίησε την περιοχή των Στενών. Η επιστροφή στο παλαιό αυτό καθεστώς επισημοποιήθηκε με τη
Συνθήκη του
HYPERLINK
"
https
://
el
.
wikipedia
.
org
/
wiki
/%
CE
%
A
3%
CF
%85%
CE
%
BD
%
CE
%
B
8%
CE
%
AE
%
CE
%

BA
%
CE
%
B
7_%
CF
%84%
CE
%
BF
%
CF
%85_%
CE
%9
C
%
CE
%
BF
%
CE
%
BD
%
CF
%84%
CF
%81%
CE
%
AD
"
_
Μοντρέ
του Ιουλίου του 1936. Η συνθήκη αυτή, που είναι ακόμη πρακτικά σε ισχύ, καθορίζει τα στενά ως διεθνή διάδρομο για τη ναυτιλία, η Τουρκία όμως διατηρεί το δικαίωμα να περιορίζει τη ναυτική κυκλοφορία σε κράτη που δεν έχουν ακτές στη Μαύρη Θάλασσα (όπως η Ελλάδα ή η
Αλγερία
).

**Οι επιδιώ ξεις των δύο αστικώ ν τάξεων**

Αλλά ας δούμε τον χαρακτήρα, την κατάσταση και τις επιδιώξεις των αστικών τάξεων που διαφιλονικούν για την περιοχή. Η ελληνική αστική τάξη στήριξε εξαρχής την ύπαρξη του κράτους της στην προστασία των μεγάλων δυνάμεων, οι οποίες την χρησιμοποιούσαν για την προώθηση των συμφερόντων τους στη Βαλκανική και στη Μέση Ανατολή. Μάλιστα, τις περισσότερες φορές δε δίσταζαν να εφαρμόσουν «την πολιτική των κανονιοφόρων», ώστε να εξαναγκάσουν το ελληνικό κράτος να συμμορφωθεί ως προς την πραγματοποίηση των επιδιώξεών τους. Εξάλλου, με τις αγγλικές κανονιοφόρους στον Σαρωνικό υλοποιήθηκε ο ναυτικός αποκλεισμός του Πειραιά εξαιτίας της υπόθεσης Πατσίφικο το 1850! Επαναλήφθηκε το 1916 στον διχασμό του λαού με το (ΑΝΤΑΝΤικό) κράτος της Βόρειας Ελλάδας να βομβαρδίζει τη γερμανόφιλη Αθήνα από το Φάληρο, αλλά και με τον στρατό του Σκόμπυ το 1944. Σε όλες τις κρίσιμες καμπές της ιστορίας του νεοελληνικού κράτους η εξάρτηση της αστικής τάξης ήταν εμφανής. Η ελληνική αστική τάξη φαινόταν μεν το χαϊδεμένο παιδί των «συμμάχων» όσο μπορούσε να τους εξυπηρετήσει, αλλά γινόταν το κλοτσοσκούφι τους όταν δεν τη χρειάζονταν ή όταν έπρεπε να τη θυσιάσουν, επειδή έτσι απαιτούσαν τα ευρύτερα γεωπολιτικά τους συμφέροντα, όπως έγινε στην περίπτωση της μικρασιατικής εκστρατείας και καταστροφής. Η λεγόμενη «ταύτιση πολιτισμών και θρησκειών» έγινε καπνός από τη μια στιγμή στην άλλη. Μια τάξη με αλαζονεία και επιθετικότητα προς τους γείτονες και προς τις εσωτερικές μειονότητες όταν έχει την ενθάρρυνση των «μεγάλων», αλλά δουλική όταν έχει εναποθέσει την ύπαρξή της στη δύναμη αυτών των «μεγάλων» (χαρακτηριστικό παράδειγμα η προσφώνηση του Π. Κανελλόπουλου «Στρατηγέ μου, ιδού ο στρατός σας» προς τον Αμερικανό στρατηγό Βαν Φλιτ, παρουσιάζοντάς του ένα άγημα του ελληνικού στρατού, το 1945).

Από την απέναντι πλευρά, η Τουρκία χαρακτηρίζεται επίσης από υψηλό βαθμό εξάρτησης. Με μια αστική τάξη της οποίας ο στρατός μέσω της οικονομικής δύναμης του «Μετοχικού Ταμείου Στρατού» αποτελεί πολιτικό τμήμα της, δεν έχει συμφιλιωθεί με την ιδέα ότι η Οθωμανική Αυτοκρατορία διαλύθηκε, αλλά θεωρεί τον εαυτό της συνεχιστή και κληρονόμο των αποικιακών της κτήσεων στα Βαλκάνια, στον Καύκασο, στη Μ. Ανατολή και στη ΝΑ Μεσόγειο. Επειδή δεν διαθέτει την αυτοδυναμία της πρώην αυτοκρατορίας, προσπαθεί να αξιοποιήσει τα νέο-οθωμανικά οράματα εκμεταλλευόμενη τον ανταγωνισμό και τις αντιθέσεις των υπερδυνάμεων στο παρελθόν, όλων των μεγάλων ιμπεριαλιστικών δυνάμεων σήμερα. Παρά τον πολυεθνικό χαρακτήρα της χώρας, αρνείται την ύπαρξη οποιασδήποτε άλλης εθνότητας πέρα από την τουρκική. Έχει προχωρήσει σε γενοκτονίες στο παρελθόν, αλλά και στη σημερινή εποχή όσον αφορά τους Κούρδους. Έχει πραγματοποιήσει εισβολές σε γειτονικές χώρες καθώς και προσαρτήσεις εδαφών όπως στην Κύπρο, στη Συρία και στο Ιράκ, αλλά και επεμβάσεις πέρα από τα σύνορά της όπως στο Ναγκόρνο Καραμπάχ και στη Λιβύη. Αμφισβητεί τις Συνθήκες της Λοζάνης, των Παρισίων του 1947 και πρόσφατα της Συνθήκης του Μοντρέ και βάζει υπό αίρεση το σύνολο

των συνοριακών διακανονισμών στην περιοχή. Την ίδια εθνικιστική πολιτική των Κεμαλιστών Νεότουρκων ακολουθούν και οι ισλαμιστές σήμερα με τον Ερντογάν.

Η ιδιαίτερη στρατηγική σημασία της Τουρκίας οφείλεται στη γεωγραφική της θέση, που την καθιστά έναν από τους αναγκαίους «φραγμούς», όπως είπε κι ο Κίσινγκερ, κοντά στα σύνορα της Ρωσίας και στη γειτονιά της μεσανατολικής κρίσης, αλλά και ανάμεσα στην Ευρώπη και στην Ασία, δεδομένου ότι επηρεάζει το λεγόμενο τουρανικό τόξο. Διαθέτει μια μεγάλη αγορά με πάνω από 84 εκατομμύρια κατοίκους και τον δεύτερο σε όγκο στρατό μετά τις ΗΠΑ στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ.

Με τη νομισματική πολιτική της χαμηλής ισοτιμίας της τουρκικής λίρας έναντι του ευρώ και του δολαρίου έχει γίνει ελκυστική για πολλές ευρωπαϊκές βιομηχανίες τις οποίες έχει δεχτεί στο έδαφός της, ενώ έχει αυξήσει και τις εξαγωγές της. Η γειτνίασή της με την ΕΕ και το ευρώ την κατέστησαν μια από τις λίγες χώρες του πλανήτη, μαζί με την Κίνα, που οφείλουν την «ανάπτυξή» τους στην απελευθέρωση των αγορών της παγκοσμιοποίησης,. Ακόμη και σήμερα ο Ερντογάν αφήνει την τουρκική λίρα να υποτιμάται ελπίζοντας σε αύξηση των εξαγωγών, παρά τον πληθωρισμό που δημιουργείται με την άνοδο των τιμών των εισαγόμενων προϊόντων, την οποία βέβαια πληρώνει η εργατική τάξη και οι λαοί της Τουρκίας, αφού οξύνονται οι κοινωνικές ανισότητες στη χώρα. Χαρακτηριστικά η εφημερίδα «Πριν» στο φύλλο της 21-12-2021 σχολιάζει με τον τρόπο της:

«Από το 2003, όταν ανέλαβε πρωθυπουργός ο Ταγίπ Ερντογάν, μέχρι το 2014 που μεταπήδησε στην προεδρία της, το ΑΕΠ της Τουρκίας τριπλασιάστηκε και η χώρα εντάχθηκε στην ομάδα των G20. Σε αυτό το διάστημα, υπήρξε οικονομική άνθιση παρά το νεοφιλελεύθερο μοντέλο, εκατομμύρια αγροτών ήρθαν στις πόλεις και ανέβασαν το βιοτικό τους επίπεδο — αν και οι πλούσιοι αυξήθηκαν, μια και η κατανομή του πλούτου είναι άνιση, όπως συμβαίνει πάντα στον καπιταλισμό» .

Και παρακάτω συνεχίζει: «Σε αυτό το φόντο, ο Ερντογάν –από τη θέση του ”σουλτάνου” πλέον– και οι ισλαμιστές όχι μόνο έπαψαν να παρακαλούν την ΕΕ να τους δεχτεί (απλώς διεκδικούν τελωνειακή ένωση και βίζα για τους πολίτες), αλλά ταυτόχρονα άρχισαν να ακολουθούν μια πολιτική σχετικά ανεξάρτητη από τους δυτικούς ιμπεριαλιστές, τις ΗΠΑ και το ΝΑΤΟ, εμφανιζόμενοι σαν μεγάλη περιφερειακή δύναμη στην περιοχή»
.

Βεβαίως, η Τουρκία δεν είναι μόνο οικονομικό προγεφύρωμα, αλλά και εργαλείο των

ιμπεριαλιστών για στρατιωτικού τύπου λύσεις στα προβλήματα της περιοχής. Ο κυριότερος παράγοντας της στρατηγικής της σημασίας είναι τα Στενά των Δαρδανελίων-Βοσπόρου, όπως προαναφέρθηκε.

Γι' αυτό οι ιμπεριαλιστικές δυνάμεις που ενδιαφέρονται για την περιοχή ενθαρρύνουν ή έστω ανέχονται την Τουρκία και προσπαθούν να διεισδύσουν σε αυτήν. Από την άλλη, η τουρκική αστική τάξη, γνωρίζοντας αυτά τα ιστορικά γεωστρατηγικά πλεονεκτήματα, εκμεταλλεύεται τις αντιθέσεις τους για την προώθηση των νεο-οθωμανικών της οραμάτων σε βάρος τόσο των λαών της Τουρκίας, τους οποίους καταπιέζει βάναυσα, όσο και των περισσότερων γειτόνων της. Η αξιοποίηση του λιμανιού της Αλεξανδρούπολης και της διόδου Βουλγαρίας-Ρουμανίας προς τη Ρωσία ως εναλλακτικής λύσης από τους Αμερικανούς, αυτό ακριβώς δείχνει: το φόβο τους για τους εκβιασμούς της Τουρκίας που συζητά φιλικά και με τους Ρώσους, ενώ πριν από μερικά χρόνια κατέρριπτε ένα ρωσικό πολεμικό αεροπλάνο. Ας μην ξεχνάμε, άλλωστε, την αρχική άρνηση της Τουρκίας να επιτρέψει στους Αμερικανούς τη χρήση της βάσης του Ιντσιρλίκ κατά την εισβολή στο Ιράκ. Είχαν χρειαστεί τότε πολύμηνες διαπραγματεύσεις προκειμένου να επιτραπεί στις ΗΠΑ να χρησιμοποιούν το Ιντσιρλίκ για τους πολεμικούς σκοπούς τους.

Από τα παραπάνω φαίνεται η διαφορά των δύο αστικών τάξεων, επιθετικών από τη φύση τους, μιας και η ανταγωνιστικότητα είναι η θρησκεία του αστισμού, όμως με μεγάλη διαφορά ως προς τη δυνατότητα να ασκήσουν αυτή την επιθετικότητα γιατί και οι δυο χρειάζονται την εύνοια των ιμπεριαλιστών. Και ενώ η ελληνική τους εκλιπαρεί, η τουρκική, κάνοντας χρήση των πλεονεκτημάτων που διαθέτει, εκμεταλλεύεται τις μεταξύ τους αντιθέσεις και διεκδικεί κυρίαρχο ρόλο, σε βαθμό που η επιθετικότητά της να έχει γίνει η πλέον επικίνδυνη στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, όπως έχει ήδη γίνει σαφές στην Κύπρο, στο Ιράκ, στη Συρία, στο Ναγκόρνο Καραμπάχ. Γι' αυτό, είναι αναγκαίο οι λαοί αυτοί να αντισταθούν στις επεκτατικές της βλέψεις.

## Η Σύμβαση για το Δίκαιο των Θαλασσώ ν και τα 12 μίλια

Η υπογραφή της Σύμβασης για το Δίκαιο των Θαλασσών κατόπιν μακρόχρονων αγώνων των φτωχών χωρών του Τρίτου Κόσμου, έδωσε μια ευκαιρία στη χώρα μας, με την επέκταση των χωρικών υδάτων στα 12 μίλια, να ελέγχει κι αυτή νόμιμα τη διέλευση των πολεμικών

πλοίων από Αιγαίο προς τον Εύξεινο, έτσι που να εκλείψει πια εκείνο το πλεονέκτημα των Στενών που προκαλεί πολέμους. Αυτός είναι ο λόγος που η Τουρκία θεωρεί casus belli αυτή την επέκταση. Τα οικονομικά συμφέροντα από την εκμετάλλευση του Αιγαίου είναι δευτερεύουσας σημασίας. Και εδώ φάνηκε ξανά ο χαρακτήρας των δύο αρχουσών τάξεων, η μία από τις οποίες απαιτεί δικαιώματα και εύνοια, ενώ η άλλη υποτάσσει τα συμφέροντα της χώρας στα συμφέροντα των ιμπεριαλιστών και ουσιαστικά επαιτεί.

Με βάση όλα τα παραπάνω, γίνεται σαφές ότι το Αιγαίο δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται σαν μια θάλασσα που «ενώνει» ή «χωρίζει» δύο γειτονικές χώρες, αλλά ότι ήταν και είναι μια θάλασσα διάσπαρτη με νησιά κατοικημένα, εδώ και αιώνες, από ελληνικούς πληθυσμούς, με ελληνική συνείδηση και κοινή ιστορική πορεία με τους κατοίκους της ελληνικής ενδοχώρας. Το γεγονός αυτό ακυρώνει τη σοφιστεία του επιχειρήματος περί δήθεν αυξημένων δικαιωμάτων της Τουρκίας στο Αιγαίο λόγω της «μεγάλης ακτογραμμής» που διαθέτει η χώρα αυτή. Δε μιλάμε εδώ για μια «κενή» θάλασσα που θα μπορούσε να «κοπεί στη μέση» για λόγους… δικαιοσύνης, αλλά για μια θαλάσσια περιοχή γεμάτη με ελληνικά εδάφη. Πέρα από το γεγονός ότι βάσει του διεθνούς δικαίου τα νησιά διαθέτουν πλήρη επήρεια, είναι και θέμα απλής λογικής: αν γινόταν δεκτός ο διαμοιρασμός, θα ακυρωνόταν στην πράξη η ενότητα του ελληνικού χώρου, με τμήματα «τουρκικής θάλασσας» να παρεμβάλλονται ανάμεσα σε ελληνικά νησιά. Με αυτό το παράδοξο στο μυαλό τους, άλλωστε, οι αναθεωρητές της γειτονικής χώρας εμφάνισαν τα τελευταία χρόνια και προωθούν ολοένα και πιο συστηματικά τη θεωρία περί «νησιών του Αιγαίου τα οποία στην πραγματικότητα ανήκουν στην Τουρκία αλλά κατέχονται παράνομα από την Ελλάδα». (Τραβώντας ακόμα περισσότερο το σκοινί, με επιστολή στον ΟΗΕ που υπογράφει ο ανώτατος Τούρκος διπλωμάτης Φεριντούν Σινιρλίογλου, η Τουρκία δήλωσε πριν από λίγους μήνες ότι συναρτά την ελληνική κυριαρχία στα νησιά του ανατολικού Αιγαίου από την αποστρατιωτικοποίησή τους! Και δε μιλάμε πια για βραχονησίδες ή μικρά νησιά, αλλά για τα μεγάλα ελληνικά νησιά, Σαμοθράκη, Λήμνο κ.λπ.) Αν υποθέσουμε ότι γινόταν αποδεκτή η θεωρία αυτή, τότε δε θα χρειαζόταν πια να προβάλλονται καινοφανή, για το διεθνές δίκαιο και τη διεθνή πρακτική, επιχειρήματα περί «μεγάλης ακτογραμμής» που διαθέτει αυξημένα δικαιώματα και περί «ελληνικών νησιών του ανατολικού Αιγαίου που αποτελούν φυσική προέκταση της πλάκας της Ανατολίας» - η τουρκική επιδίωξη για «δίκαιο διαμοιρασμό» του Αιγαίου θα είχε γίνει πραγματικότητα.

Είναι φανερό από τα παραπάνω ότι η διεκδίκηση του δικαιώματος για επέκταση των χωρικών υδάτων στα 12 μίλια **ΣΗΜΕΡΑ** θα συναντήσει την άρνηση -φανερή ή διπλωματική- καταρχάς των ιμπεριαλιστικών δυνάμεων, της τουρκικής αλλά και της ελληνικής αστικής τάξης. Όμως από **ΣΗΜΕΡΑ** πρέπει να διακηρύσσουμε την προοπτική για μια θάλασσα

**ΕΙΡΗΝΗΣ**

για τους λαούς της περιοχής. Οι λαοί μας να είναι ανεξάρτητοι από τον ιμπεριαλισμό και να λύνουν ειρηνικά τα επιμέρους ζητήματα που θα προκύπτουν μεταξύ τους. Γι’ αυτό το λόγο,

επιμένουμε ότι το αίτημα για την επέκταση των χωρικών υδάτων σήμερα είναι **ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ, ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΟ, ΑΝΤΙΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΟ και ΦΙΛΕΙΡΗΝΙΚΟ**

.